

LÄBIVIIMINE JA MEETODID

Noortele suunatud sündmuste edukaks läbiviimiseks on vajalik valida sihtrühmale sobiv läbiviimise vorm või meetod. See sõltub eelkõige osalejate arvust, vanusest, huvidest, läbiviimise kohast ja tehnilistest võimalustest ning sellest, mida soovitakse sündmuse läbiviimisega saavutada ehk milliste tulemusteni jõuda ning millist õpikogemust osalejale pakkuda.

1. ARVESTA, ET SÜNDMUS OLEKS:

- › Noori kõnetav ja atraktiivne
- › Noortele sobivas kohas ja kujul
- › Noori kaasav ja neile erinevaid kogemusi, pingutust, väljakutset pakkuv
- › Noortele õpikogemust pakkuv ning analüüsi ja mõtestamise protsessi toetav
- › Võrgustikku kaasav (nt huvikool, rahvamaja, kool, noortekeskus, ettevõtte, jt)

2. VÕIMALIKUD MEETODID:

MINI-HÄKATON

- › Ideekorje või ajurünnak, mida viiakse läbi väikeste töörühmadena, kes hakkavad otsima püstitatud probleemkohale või murele võimalike lahendusi. Kasutada võib nii paber-pleiats meetodit kui ka digitaalseid keskkondi (nt Mentimeter, Slido, jt).
- › Häkatonil ei ole õigeid ega valesid vastused, kõik väljakäidud ideed on head ning nagu ajurünnakutel kombeks, ei kritiseerita osalejaid nende väljapakutud ideede või lahenduste osas.
- › Väljapakutud lahendustest valitakse välja kõige enam probleemi lahendavad ja realiseeruvad lahendused ning luuakse prototüüp (nt kujundatakse plakatil). Lahendusi pitchitakse ehk kaitstakse häkatonil kõikide osalejate ees. Lahendustega töötatakse edasi erinevate teenuste või toodete arendamiseks.
- › Noortele suunatud häkatoni pikkuseks võiks olla maksimaalselt 3-4 tundi ja seda peaks läbi viima moderaator, et oleks kindel struktuur ja läbiviimise rühm.
- › Loe veel [SIIT](#).

ELAV RAAMATUKOGU

- › Elav Raamatukogu toimib sarnasel põhimõttel nagu päris raamatukogu. Nimelt on olemas kataloog, raamatukoguhoidja, lugejakaart ning raamatud, kuid paberkandjal neid laenutada ei saa, vaid laenutada saab hoopis rääkiva raamatu ehk inimese.
- › Seda meetodit kasutatakse enamasti erinevate ametite ja erialade tutvustamiseks, kus ala esindaja räägib oma loo. Meetodit juhivad raamatukoguhoidja, noorte huvid ja soovid raamatute osas on eelnevalt välja selgitatud.

- › Läbiviimine toimub väikestes gruppides, iga raamatut saab lugeda umbes 15 minutit ja oluline on arvestada osalevate noorte vanusega. Istutakse ringis, et osalejate vahel oleks avatud ruum vestluse arendamiseks.
- › Hea oleks luua võimalus koos noortega peale meetodi kasutamist kogetut analüüsida ja mõtestada.
- › Loe veel [SIIT](#).

MAAILMAKOHVIK

- › Maailmakohvik on kaasamismeetod, mis võimaldab algatada olulisi vestluseid, leida erinevaid osapooli kaasates olemasolevatele probleemidele lahendusi ning ühiselt otsida tulevikku mõjutavaid uudseid ideid.
- › Kohvikut korraldades püstita kindlasti eesmärk ja mõtle läbi, millise tulemuseni soovid jõuda, keda vestlusringi kaasata ja kaasa vajadusel ka väliskülalisi, võrgustikuliikmeid, kelle arvamus või panus tuleb kasuks.
- › Leia sobiv ruum, kus on võimalus vestelda ja aseta lauad-toolid just selliselt nagu kohvikus. Iga vestlusring toimub etteantud teemal umbes 20–30 minutit, misjärel seltskond liigub edasi järgmisesse lauda seal etteantud teemal rääkima. Tavaliselt jääb seltskonnast maha üks inimene, kes on nn lauaperemees/naine.
- › Loe veel [SIIT](#).

MINI ARVAMUSFESTIVAL

- › Arvamusfestival toob kokku inimeste ja ühiskonna jaoks olulised teemad, näiteks hakatakse üheskoos arutama piirkonna noori puudutava olulise teema üle. Teemade lahkamiseks kasutatakse arutlemise stiili, mis toetub demokraatia põhimõtetele.
- › Meetod vajab konkreetset eesmärki ja läbiviimise põhjust, erinevate huvigruppide, koostööpartnerite ja võrgustiku kaasamist. Enamasti toimuvad julged ja aktiivsed arutelud, soovijatele antakse sõna.
- › Vestlusringi juhivad moderaator, teema on ette valmistatud ja struktureeritud. Arutelu tulemused säilitatakse.
- › Meetod pakub õpiprotsessi, kus eri arvamusel ja seisukohad võivad tugevalt põrkuda, kuid mis õpetab põhjendamist ning oma huvide ja vajaduste eest seismist.
- › Loe rohkem [SIIT](#).

DEBATT / VÄITLUS

- › Debatiks nimetatakse avalikku vaidlust või arutelu, mille käigus peetakse sisukas vaidlus etteantud teemal, kasutades argumente. Argument on tõestusvahend või põhjendus. Debatti võib kohata avalikus ruumis, koosolekutel, telesaates (näiteks ETV saade "Foorum") ja klassiruumis, noortekeskuses ning mujal.
- › Enamasti toimub debatt eelnevalt välja selgitatud ja kokkulepitud teemal. Enne debatti lepatakse kokku reeglid ja loositakse rollid, debatil on juht.

- > Loe veel [SIIT](#).

VEEBINAR

- > Veebinar on veebipõhine koosolek või konverents, kus osaleda suhtlevad vajadusel omavahel veebipõhiselt. Veebinaril on etteantud teema, eesmärk, esinejad ja vestluse juht, just nagu päris koosolekul või konverentsil. Osalejatel on enamasti võimalus liituda veebinariga nii telefonis kui arvutis.
- > Veebinari kasutamine aitab jõuda rohkemate kuulajateni kui päriselus, sest transport või muud probleemid ei ole takistuseks.
- > Kõige olulisem on välja selgitada veebinari korraldamise vajadus, valida põnev teema ja kutsuv pealkiri ning seda reklaamida, näiteks sotsiaalmeedias. Kasuks tuleb ka registreerumise võimalus.
- > Veebinari saab teha Facebookis, Youtube'is, Instagramis kui ka muudes spetsiaalsetes veebinaride keskkondades, nt Webinarjam.
- > Loe veel [SIIT](#).

3. ÜLESANDED:

- > Aktiivseks osalemiseks on hea kasutada töölehti ja/või küsimusi, mis aitavad erinevate meetodite rakendamise puhul end ette valmistada ja mõelda läbi, mida ja mis viisil soovitakse saavutada. Samuti vähendab see seda, et osalejad on passiivsed ja ei tööta kaasa.
- > Intervjuude läbiviimine võimaldab saada süvitsi rohkem teadmisi ja infot huvipakkuva külalise või etteantud teema kohta.
- > Raporti, artikli vms koostamine peale meetodi rakendamist aitab osalejal analüüsida ja mõtestada kogetut, samuti võimaldab see panna kirja väljaütlemata või avaldamata mõtteid ja arvamusi, mida järgnevatel sündmustel arvestada. Kindlasti on vaja iga meetodi rakendamise järel küsida osalejatelt tagasisidet ja parendusettepanekuid.

Kindlasti on olemas veel mitmeid huvitavaid sündmuse läbiviimise meetodeid, kuid kõige olulisem on see, et sündmuste toimumise tulemusena tekiks noortel uus teadmine ja arusaam end ümbritsevast, mis aitab neil paremini neile pakutavaid võimalusi ja oma kogemusi mõtestada ning analüüsida.

Koostatud Eesti Noorsootöö Keskuse poolt üle-eestilise noorsootöö nädala raames.